

Resposta a dos articles publicats el 15 de juliol en aquesta secció

Carta a Miquel de Palol i Hèctor Bofill des de la meva banyera

Manel Ollé

Benvolguts
Miquel i Hèctor,

No us escric des de cap sumptuós oasi ni des de cap severa universitat alemanya, ho faig mig submergit en la meva escantellada, trista i dissortada banyera de crític literari de barri. M'he hagut de posar en remull per refredar una mica l'astorament que m'ha envaït després de llegir els articles que va publicar el 15 de juliol en aquesta secció. De la lectura dels vostres articles simultanis –i perfectament coordinats– dedueixo que us va molestar una mica que Julià Guillamon en la seva tria d'estiu del suplement *Cultura/s* de *La Vanguardia* no hagués inclòs cap llibre dels imparables (sembla que el nom s'oficialitza i que ja podem fer-ne ús sense haver de patir de vergonya aliena). En la llista de recomanacions estivals de Guillamon no hi sortien llibres de tan rabiosa actualitat com ara l'última novel·la de Sebastià Alzamora, publicada ja fa més d'un any. Imperdonable! Crec que Julià Guillamon l'ha vessat i hauré de muntar algun acte públic de desgreuge als joves-escriptors-catalans ultratjats amb tots els ets i uts, posem pel cas al cim de la muntanya màgica: al Tibidabo.

Jo crec que els darrers cims assolits pels dinàmics imparables no tan sols els hauríem de recomanar en bloc estival sinó que caldria muntar amb urgència una xarxa de distribució gratuïta de llibres imparables (un *top manta* literari, però de gorra) perquè el lector finalment pugui decidir per si mateix –sense haver de passar pels malèvols i indocumentats filtres de la crítica local–, si realment Hèctor Bofill és tan infinitament bo com

XAVIER PORRATA

es pensa, si realment el país li va tan estret com proclama amb veu aflautada i ulls perduts en la llunyania, si realment els crítics que van judicar la seva primera novel·la com un inici ambiciós i prometedor però en bona mesura fallit estaven tan farcits d'ignorància i mala fe com denuncia, si els crítics locals estan cometent amb ell i els seus companys irrefrenables un genocidi cultural.

El més greu és que Julià Guillamon no tan sols va pecar per omissió. Va tenir la gosadia d'exposar el seu cansament davant de tanta pseudopolèmica estèril que últimament prova de distreure'ns (prova de distreure'ns de veure el que de veritat interessa: els llibres bons que van sortint –que n'hi ha–, a base de marcar l'agenda amb ciris trencats). En això, sento discrepar amb vosaltres, dilectes amics Miquel i Hèctor, coincideixo del tot amb Julià Guillamon: sou una lata amb la vostra gesticulació sobreactuada.

Tot va començar amb la cridòria contra Carner. Molt bé, rellegim, posem en circulació noms alternatius,

però ¿heu anat més enllà de l'esgarip queixós?, ¿heu aportat algun assaig que redimensioni algun dels vostres predilectes? De moment han fet molt més Xavier Lloveras o Margalida Pons per valorar la figura de Blai Bonet que no pas el cor de joves irats que perllonguen converses de cafè als diaris. Després hi ha la campanya contra la parataxi i a favor de la hipotaxi. Miquel, només cal tenir lectures una mica actualitzades en el camp de l'anàlisi del discurs per saber que aquesta és una dicotomia més aviat tronadeta, que entre els indicadors d'una prosa complexa i construïda la gramàtica del text va molt més enllà de la frase. Allà on hi hagi una argumentació travada que s'aparti del cargolament dels ablatius absoluts. A més: ¿era gaire hipotàctic Wittgenstein? Aquí sempre comencem de zero, i es garla amb alegria sense saber ben bé de què... Miquel, veig que aprofites el teu recent article per provar d' aclarir el que en el seu moment sembla

que ningú no va acabar d'entendre. Ben fet: potser és que llavors no ets vas saber explicar.

Sobre la polèmica del *ja, ja, ja* del totòleg Bru de Sala, m'ha fet una gràcia considerable rellegir-la en paral·lel a la seva recent adaptació teatral de *la Perritxola*. Sobre la inanitat de la crítica, ¿què pus us podria dir?, ¿Us heu llegit els assaigs de Pere Ballart, de Xavier Pla, de Dominic Kweon o de Mita Casacuberta? Abans de qualificar de nyap el *Nabí*, ¿havíeu llegit la magistral lectura que en va fer Jordi Cornudella? ¿Voleu als diaris una crítica toveta que tot ho trobi bé, plena d'adjectius llavinescos i laudatoris, falsejada, incapaç de generar discurs, d'explicitar criteris de valoració, de detectar tendències, i de descompartir el reialme de la literatura de l'arabesc pedant, de l'exercici aficionat i l'exhibicionisme impúdic? La consigna és ara proclamar que els crítics del país som uns indocumentats sense lectures. Miquel, és simplement una indignitat dir que es coneix Julià Guillamon i insinuar que no és gaire llegit... Com a mínim, podries agrair-li que t'hagi llegit a tu i als teus amics imparables: és un dels poquets que ho ha fet.

Proclamava Hèctor Bofill, amb la modèstia que el caracteritza, que si ell i els seus amics fossin alemanys ja tindrien el reconeixement que els neguen aquí els crítics il·letrats. L'afirmació és arriscada i fa de mal provar, però no sé ben bé per què m'ha fet pensar en una dada positiva i verificable: l'editorial alemanya que va publicar *El jardí dels set crepuscles* l'ha retirat del catàleg...

• Manel Ollé. Crític literari

Les ONGs i el Sr. Quintà

Claudi M. Cuchillo

En el seu *Encenall* del dia 14 de juliol el Sr. Quintà estén la seva batalla particular amb SOS Racisme a un atac global contra totes les ONGs. La tècnica utilitzada no pot ser més barroera: basar-se en el suposat prestigi d'alguna persona o institució, en aquest cas les Nacions Unides i el *Financial Times*, per desqualificar qui no és sant de la seva devoció. Diu, en concret, que les Nacions Unides van publicar un "demolidor" informe sobre les ONGs, informe que va ser utilitzat més tard pel "prestigiós" diari britànic. Per començar puc dir que les ONGs podrien fer un informe igualment demolidor sobre les Nacions Unides, les quals, amb l'inefable Butros Butros Gali al capdavant, van ser còmplices del genocidi perpetrat contra Bòsnia entre 1992 i 1995 i que, avui dia, és el titella principal dels Estats Units d'Amèrica,

sense cap poder real ni autoritat moral per a res. Pel que fa al *Financial Times*, no discutiré el seu prestigi però de cap manera això és sinònim d'infal·libilitat. Entre parèntesis, el Sr. Quintà considera com a prova del liberalisme i progressisme d'aquest diari el fet que recomanés votar laborista en les dues darreres eleccions, i ja hem vist quin liberalisme i progressisme practica el partit de Tony Blair. Una persona que actua com a creador d'opinió a través d'una columna d'un diari hauria d'intentar, com a mínim, ser una mica imparcial i no utilitzar aquesta posició privilegiada per projectar les seves pròpies filies i fòbies.

No pretenc fer veure que totes les ONGs actuen de manera angelical. De fet, hi ha ONGs americanes de les quals se sap perfectament que estan finançades per la CIA i d'altres que

sota la coberta d'una fundació són la punta de llança que utilitzen moltes multinacionals per introduir-se en mercats potencials d'una manera més o menys altruista (podríem dir-ne llops amb pell d'ovella), i d'altres, finalment, on l'interès o corrupció d'alguns individus han fet que es veiessin involucrades en delictes penals. Una gran majoria de les ONGs actuen, però, de forma totalment transparent, a part d'oferir uns valors humans molt per sobre del que poden oferir les companyies que el Sr. Quintà considera molt més íntegres que les ONGs. Per posar un exemple sobre la transparència, la nostra ONG, finançada principalment per l'Oficina Humanitària de la Comunitat Europea (ECHO), va ser sotmesa a una auditoria de la mateixa ECHO. Per a aquesta auditoria es van desplaçar a la nostra sis persones d'un gabinet inde-

pendent que durant cinc setmanes van analitzar setanta-set contractes sense trobar cap desviació significativa en la utilització dels diners (de l'ordre de 100 milions d'euros en total durant un període de cinc anys). Això es podria estendre a moltes altres ONGs.

Diu el Sr. Quintà que, segons el *Financial Times*, les ONGs són "[...] una indústria [...] que usa [...] la manipulació dels mitjans de comunicació i un màrqueting d'alta potència per imposar la seva agenda [...]". Una afirmació global d'aquest tipus faria riure si no fos perquè en el món de les ONGs hi treballen moltes persones amb un elevat grau de dedicació i sacrifici i que no mereixen el tracte despectiu del Sr. Quintà (si no, que em digui qui se la jugava per donar algun ajut als bosnians de Sarajevo, Mostar, Tuzla, etc. durant el conflicte dels Balcans). Com que tots estem d'acord que hi ha ONGs que no són com haurien de ser, hauria estat molt més honest denunciar-les amb nom i cognoms en lloc de llançar la porqueria indiscriminada contra tothom.

• Claudi M. Cuchillo. President de Farmaciens sans Frontières, comitè internacional